

Møteprotokoll

Utval:	Hovudutval for næring
Møtestad:	, Alver hotell, Alversund
Dato:	15.10.2020
Tid:	10:00 – 14:40

Følgjande faste medlemer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Anne Gine Hestetun	Medlem	A
Kine Bratli Dale	Medlem	A
Torbjørn Vereide	Medlem	A
Mark Taylor	Medlem	MDG
Noralf Distad	Medlem	H
Helge Stormoen	Medlem	Frp
Jana Midelfart Hoff	Medlem	H
Morten Klementsen	Medlem	FNB
Aleksander Øren Heen	Medlem	Sp
Sigrid Brattabø Handegard	Nestleiar	Sp
Karl Vågstøl	Medlem	H
Marianne Sæhle	Medlem	SV
Terje Søviknes	Medlem	Frp
Tor André Ljosland	Leiar	KrF
Tom Hiis Bergh	Medlem	V

Følgjande medlemer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Helge Stormoen	Medlem	Frp
Jana Midelfart Hoff	Medlem	H

Følgjande varamedlemer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Roald Stigum Olsen	Jana Midelfart Hoff	H
Hogne Bleie	Helge Stormoen	Frp

Frå administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Bård Sandal	fylkesdirektør innovasjon og næringsutvikling
Kathrin Jakobsen	seksjonsleiar for forsking, kompetanse og internasjonalisering
Endre Høgalmen	seksjonsleiar for naturressursar, landbruk og reiseliv
Trond Olav Wahl	seniorrådgjevar/ naturressursar, landbruk og reiseliv
Endre Korsøen	seniorrådgjevar/ naturressursar, landbruk og reiseliv
Inge Døskeland	seniorrådgjevar/Verdiskaping i byregionar
Katarzyna Holmegård	rådgjevar/møtesekretær politisk sekretariat

Saksliste

Utvals-saksnr	Innhald	Arkiv-saksnr	U.OFF
	Godkjenningssaker		
GK 17/20	Godkjenning innkalling og sakliste		
GK 18/20	Godkjenning av møteprotokoll frå møte i hovudutval for næring den 16. september 2020	2020/41027	
	Referatsaker		
RS 39/20	Sluttorientering om utdelte BIO-midlar	2020/72401	
RS 40/20	Løypemelding - status for arbeidet til Invest in Bergen	2020/72155	
RS 41/20	Tiltakspakke Vestland, ei oversikt over korona-relaterte tiltak	2020/72318	
RS 42/20	Status og vidare framdrift regionalt pakkeri	2020/60379	X
RS 43/20	Mandat og samansettnad Næringsforum Vestland	2020/1639	
	Skriftlege spørsmål		
SI 7/20	Svar på spørsmål om endringar i forskriftene for fiske etter makrellstørje	2020/39466	
SI 8/20	Spørsmål frå Taylor (MDG) - tilskot til bygging av landstraumanlegg i fiskehamner	2020/39466	
SI 9/20	Spørsmål fra Vågstøl (H) - tiltak til å ta inn lærlingar / koronautbrotet	2020/39466	
	Politiske saker		
PS 58/20	Aqua-Nor 2021 - fellesstand	2020/72034	
PS 59/20	Disponering av rekneskapoverskot til eksterne tiltak	2020/72229	

Godkjenningssaker

GK 17/20 Godkjenning innkalling og sakliste

Saksprotokoll i Hovudutval for næring - 15.10.2020

Innkalling og saksliste vart godkjent utan merknadar.

GK 18/20 Godkjenning av møteprotokoll frå møte i hovudutval for næring den 16. september 2020

Saksprotokoll i Hovudutval for næring - 15.10.2020

Mark Taylor (MDG) gjorde merksam på at det manglar ein del av setninga i vedtaket i saka «54/20 Fråsegn til søknad om utsett frist for idriftsetting og forlenging av konsesjon for Guleslettene vindkraftverk i Kinn og Bremanger Kommunar» . Korrekt ordlyd i vedtaket skal vere:

1. Vestland fylkeskommune har ikkje motsegner til at fristen for idriftsetting av Guleslettene vindkraftverk vert utsett frå 31.12.2020 til 31.12.2021. "Om fristen for idriftsetjing utsetjast, må det klart føresetjast at den samla driftsperioden for anlegget ikkje skal aukast
2. Vestland fylkeskommune rår til at søknad om forlenging av konsesjonen for Guleslettene vindkraftverk ikkje vurderast no sidan konsekvensane av drifta ikkje er tilstrekkeleg kartlagde endå. Eventuell handsaming av ein slik søknad må koma etter at konklusjonen frå etterundersøkingar ligg føre.

Protokollen vart godkjent merknaden som er nemnd over.

Referatsaker

RS 39/20 Sluttorientering om utdelte BIO-midlar

Saksprotokoll i Hovudutval for næring - 15.10.2020

RS 39 /20 vart referert. RS 40/20 Løypemelding - status for arbeidet til Invest in Bergen

Saksprotokoll i Hovudutval for næring - 15.10.2020

RS 40 /20 vart referert.

RS 41/20 Tiltakspakke Vestland, ei oversikt over korona-relaterte tiltak

Saksprotokoll i Hovudutval for næring - 15.10.2020

RS41 /20 vart referert.

RS 42/20 Status og vidare framdrift regionalt pakkeri

Saksprotokoll i Hovudutval for næring - 15.10.2020

Møtet vart samrøystes vedteke lukka under handsaming av sak RS 42/20.

Saka er unnateke offentleggjering etter kommunelova § 11-5 tredje ledd bokstav B

RS 42 /20 vart referert.

RS 43/20 Mandat og samansettnad Næringsforum Vestland

Saksprotokoll i Hovudutval for næring - 15.10.2020

RS 43 /20 vart referert.

Skriftlege spørsmål

SI 7/20 Svar på spørsmål om endringar i forskriftene for fiske etter makrellstørje

Fylkesdirektør gav slikt svar:

Bakgrunn

Om fisket etter makrellstørje

Vilkåra for fisket etter makrellstørje vert fastsett av den internasjonale kommisjonen for bevaring av atlantisk tunfisk, ICCAT (The International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas).

Bestanden av makrellstørje var lenge, som følgje av overfiske, i særstilte dårleg forfatning. For å ha kontroll på fangstane og få ei effektiv gjenoppbygning av bestanden, har ICCAT dei siste 10-15 åra gjennomført ein rekke tiltak, blant anna låge fangstkvotar og krav om å tilpasse fangstkapasitet til kvotane. Vidare er det utarbeidt reglar om vern av gyteområda, tiltak for å unngå fangst av ungfisk, krav til registrering av all fangst og kontroll med at den årlege totalkvoten ikkje vert overskriden. Som følgje av noko betring av bestanden vedtok partane i ICCAT på årsmøtet i 2018 å gå over frå ein gjenoppbyggingsplan til ein forvaltningsplan for makrellstørje.

For fangst i 2020 er det forslag om at det vert avsett eit kvantum makrellstørje til rekreasjon- og merk- og slippfiske etter makrellstørje, og at laga som får løyve til å delta i dette fisket kvar får fange ein makrellstørje til «matauk», og må merke og sleppe anna fanga størje.

Den norske kvoten av makrellstørje for 2020 er fastsett til 300 tonn. Erfaringar frå fisket dei seinare åra tilseier at det er viktig at så mange fartøy som mogleg får tilgang til å delta i fisket.

Tilbakemeldingar frå fartøy som har delteke i fisket syner at makrellstørja beveger seg over store strekningar på kort tid, og fiskarane er avhengige av observasjonar for å få fiska kvoten. I tillegg har dårleg ver gjort fiske etter makrellstørje svært vanskeleg dei siste åra.

Erfaringane syner at det å fiske etter makrellstørje med line i Norske farvatn er krevjande. Havforskningsinstituttet viser til at moglege årsaker til at det ikkje vert teke fleire makrellstørjer på line kan være reiskapsutforming, agntype, settemetode og manglande erfaring, i tillegg til god fødetilgang og dermed liten motivasjon hos størja til å ta agnet.

Økonomi

I samband med fisket etter makrellstørje er store inntekter ofte nemnd. Det er makrellstørjer som vert seld til millionar på det japanske marknaden. Dette er diverre nok berre unntaksvis, og fisket etter makrellstørje er mindre lukrativt enn det mange trur, mellom anna fordi kostnadane med fisket er svært høge.

Det er ønske om ei rulleringsordning for fartøy som ønskjer å delta i fisket etter makrellstørje. Ei slik ordning vil vere meir føreseieleg for næringa, bidra til at fartøya kan samarbeide om reiskap og på den måten holde kostnadane nede og utveksle kunnskap.

Ei rulleringsordning vil og kunne bidra til at det vert lettare å planlegge økonomien i fisket blant anna ved at arbeidet opp mot potensielle kjøparar av makrellstørje kan starte tidlegare. Det er ein fordel at fartøy deltek i fisket over fleire år, slik at dei får høve til å opparbeide seg erfaring, inngå meir langvarig samarbeid med mottakarar og kjøparar, og sikre god kvalitet på fangsten av makrellstørje. I samband med dette syner Fiskeridirektøren til at fartøya som fiskar etter makrellstørje har store kostnadar i samband med fisket. Dersom fartøya får fiske fleire år i strekk vil moglegheita for at fartøya går i pluss auke, og at fisket etter makrellstørje er eit fiskeri som fiskarane ynskjer å delta i.

Den norske marknaden har til no ikkje vore stor nok til å ta imot heile den norske kvoten av makrellstørje. Erfaringa frå dei seinare åra tilseier at det kostar mye å sende makrellstørje ut av landet, til dømes Japan, blant anna som følgje av kostnadar til emballasje og transport (fly mv.). For å sikre lønsemada i å fiske etter makrellstørje er det svært viktig at næringa held fokus på kvalitet og på mottaksapparat, og legger ein plan for omsetning av makrellstørje. Tilbakemeldinga frå fiskarane

som har delteke i fisket har vore at det til tider har vore vanskeleg å få omsett makrellstørja, sjølv om kvaliteten har vært god. På det japanske merknaden er kravet til kvalitet svært høgt, og det er derfor viktig at fartøya syt for best mogleg kvalitet.

Andre opplysningar

Fisket etter makrellstørje (Thunnus thynnus) 2020 regulerer dette fiske.

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-03-09-246?q=makrellst%C3%B8rje>

Fylkesdirektøren vil løfte fram ein del av krava i forskrifa.

§ 12.Observatører

Ringnotfartøy som fisker makrellstørje må ha observatør fra ICCATs regionale observatørprogram om bord 100 % av tida. Fartøyet må sjølve bære disse kostnadene, og før observatør tildelast må alle kostandane være betalt. Vidare pliktar fartøyet å sørge for lugar, mat og sanitære tilhøve tilsvarande det offiserane har, og det krav om tilgang til ein rekke dokument, satelittnavigasjonssystem, radar, elektronisk kommunikasjonsutstyr, tilstrekkeleg med plass på brua om bord slik at observatøren kan utføre oppgåvane sine m.m. Det er også krav om at observatøren må være dekket av forsikringa om bord.

Det norske regelverket inneber at 20 % av fartøy som fisker med line, uavhengig av lengde, skulle ha observatør ombord. Fartøya kan bli pålagt å ta prøver på vegne av Havforskningsinstituttet i dei høva det ikkje er ein havforskar om bord.

§11 Krav til merk- og slipp- og rekreasjonsfiskere som ønsker å delta i fisket

I ein del land utøvast fritidsfiske som ein viktig del av det kommersielle fisket etter makrellstørje. Her må det understekast at ICCATs forvaltningsplan for makrellstørje stiller strenge krav til slikt fiske. Mellom anna er det krav om at alle fartøy som skal delta må ha særskilt løyve frå nasjonale myndigheter, at fartøya i stort sett mogleg utstrekning skal sleppe ut igjen levedyktig størje, at fartøy i utgangspunktet ikkje kan lande meir enn ein størje per dag, og at størje tatt i desse fiskeriene ikkje kan omsettast, men skal trekkast frå kvoten. I tillegg skal fangstdata på all makrellstørje som fanges i dette fiskeriet registrerast og sendes til sekretariatet i ICCAT.

Nytt av i år er mellom anna at det er opna for eit rekreasjonsfiske etter makrellstørje for 24 lag.

i Forskrift om regulering av fisket etter makrellstørje (Thunnus thunus) 2020 regularar dette fiske

Konklusjon

Fylkesdirektøren meiner at det ikkje vil vere lønsamt med fleire små kommersielle aktørar i mindre fartøy når kostandane knytt til dette fisket er så høge. Det vil såleis gje lite påverknad på sysselsetjing og svært lite innverknad på marin verdiskaping på Vestland. I tillegg er det store utfordingar med omsyn til sikkerheita til rekreasjonsfiskarar. Likeså er det usikkert om ein gjennom rekreasjonsfisket kan stette krava i forskrifa.

SI 8/20 Spørsmål frå Taylor (MDG) - tilskot til bygging av landstraumanlegg i fiskehamner

Fylkesdirektør gav slikt svar:

Det er ikkje noko formelt i vegen for at Vestland fylkeskommune kan innføre ei tilskotsordning for etablering av landstraumanlegg i fiskerihamnene i fylket. Ei slik tilskotsordning vil då kreve finansiering.

Administrasjonen vil og sterkt tilrå at ei eventuell tilskotsordning ikkje overlappar med dagens eksisterande tilskotsordningar frå ENOVA. ENOVA har i dag to tilskotsordningar for hamner:

1. Forprosjekt for å innhente informasjon før eventuell inveserting f eks behov hos båter som brukar hamna og kva type ladeanlegg det eventuelt vil vere behov for.

<https://www.enova.no/bedrift/maritim-transport/forprosjekt-for-etablering-av-infrastruktur-for-strom-til-havneopphold-og-lading/>. ENOVA gir stønad på opptil 50% av kostnadane med forprosjekt avgrensa opp til 500 000 kr.

2. ENOVA har to årlege konkurransar om etablering av høgspent ladeanlegg.

<https://www.enova.no/bedrift/maritim-transport/infrastruktur-for-strom-til-havneopphold-og-lading/>

Små fiskebåtar vil truleg bruke kunne bruke rimelege standard 240 eller 400 V industrikontakt. Dei største fiskebåtane vil på ei annan side truleg kunne vere aktuelle for høgspent ladeanlegg. Det siste er dyre landstraumanlegg som vil krevje oppgraderingar på nettet og som derfor vil vere avhengig av

Saksnr: 2020/39466-19 Side 2 av 2

ENOVA-stønad. Det vil truleg vere klokt å samle inn informasjon gjennom eit forprosjekt for å kartlegge behov før ein bygger ladeanlegg.

At fylkeskommunen har ansvar for fiskerihamner inneberer typisk at fylkeskommunen har fått overført ansvaret for moloen som verner fiskerihamna innafor. Kai og installasjonar på kaia er ofte eigd av ein kommune, interkommunalt eller av private. Det er eigar av kai og kaianlegg som er aktuell søker av ei tilskotsordning.

Eigaransvaret for fiskerihamna ligg til Eigedomseksjonen i fylkeskommunen. Direktør for eigedom, Jostein Fjærrestad, opplyser at ei eventuell tilskotsordning for landstraum i fiskerihamner bør ligge til Innovasjon og næringsavdelinga fordi dette vil vere snakk om tilrettelegging for næringsverksemder.

Tilrettelegging for batterielektrisk drift kan vere ein måte å legge til rette for nullutslepp i fiskeridrift på.

I dei tilfella landstraum skal nyttast til å lade batteri til framdriftssystem medan fartøyet ligg til hamn, er det ein fordel med høg ladeeffekt. For desse tilfella si del, rår administrasjonen til at det i første omgang gjennomførast eit forprosjekt, slik at tilrettelegginga kan gjerast best mogleg med omsyn til standardisering og med best mogleg nytte for næringa.

Om målet er å syte for straum til drifta av fartøyet medan det ligg til kai – og ikkje framdrift – kan det vere føremålstenleg å støtte etablering av vanlege straumuttak (industrikontaktar). I så tilfelle vil administrasjonen gå i dialog med næringslivsaktørane og prøve å finne kva som vil vere ein rimeleg stønadssum som vil vere utløysande for at tiltaket blir gjennomført.

Innovasjon og næringsavdelinga har i budsjettet til seksjon for Grøn vekst, klima og energi ein budsjettpost for Grøn vekst og klimainnovasjon. Frå denne posten vert det i 2020 brukt 4,2 millionar til tilskot til infrastruktur for nullutsleptransport. Om politikarene i Vestland ønskjer det er det mogleg å styrke denne posten og øyremerke eit beløp for landstraum i fiskerihamner.

Administrasjonen vil rå til at ei eventuell støtteordning ikkje overlappar dei dyre høgspent landstraumanlegga som ENOVA allereie har ei ordning for. Standard 240 V eller 400 V industrikontaktar er langt billigare enn høgspent landstraumanlegg. Det er stor usikkerheit om kor mange fiskerihamner som ville søkt støtte frå ei eventuell fylkeskommunal tilskotsordning til 240 og 400 V industrikontaktar.

Det er usikkert kor stor interessa ville vore for ei slik ordning, særskilt den første tida.

Administrasjonen rår derfor til ein stegvise utrulling av ein eventuell tilskotsordning, der fylkeskommunen i første omgang støttar etablering av ladeuttak på 240 og 400V-anlegg med kr 5 000 per ladeuttak. På grunn av usikkerheita knytt til tal søknadar og rett stønadssum, er det følgeleg usikkert kor stor tildeling som vil vere naudsynt for å dekke etterspurnaden. Med ei årleg tildeling på mellom 250 000 – 500 000, vil fylkeskommunen kunne støtte eit større volum elektrifiseringstiltak kvart år, slik at behovet for infrastruktur vert dekt innan målsettinga om nullutslepp i 2030.

SI 9/20 Spørsmål fra Vågstøl (H) - tiltak til å ta inn lærlingar / koronautbrotet

Fylkesdirektør gav slikt svar:

Fylkesdirektøren har kontakta avdeling for opplæring og kompetanse, og har følgjande svar:

Fylkesdirektør for opplæring og kompetanse lyser ut tilskot retta mot lærlingar og lærekandidatar som står i fare for å bli permittere/er permiterte, eller har mista læreplassen. I tillegg skal tilskotet bidra til at fleire får læreplass hausten 2020.

Tilskotet kan nyttast til:

- Auka tilskot til lærefag der det er mange permittere 50.000,-
- Stimuleringsmidlar til godkjende bedrifter som tek over lærlingar frå andre 30.000,-
- Forlenging av lære- og opplæringskontrakter inntil kr 50.000,-
- Tilskot til lærebedrifter om tek inn ein ekstra lærling/lærekandidat kr 30.000,-
- Tilskot til nye lærebedrifter kr 30.000,-

Fylkesdirektøren opnar og for søknad om andre tiltak som kan bidra til at lærlingen/lærekandidaten får fullføre opplæringa si.

Søknadsfrist var 10.september, og slutthandsaming vil gå føre seg innan utgangen av veke 42. Det kom inn 129 søknader. Fylkeskommunen rår normalt til at tildelte midlar blir disponerte av bedrifa og opplæringskontoret i fellesskap

Politiske saker

PS 58/20 Aqua-Nor 2021 - fellesstand

Forslag til vedtak

1. Vestland fylkeskommune vil delta med egen fylkesstand under Aqua-Nor 2021.
2. Fylkesrådmannen får mynde til å arbeide vidare med prosjektet. Det vert etablert ei prosjektgruppe som planlegg og gjennomfører aktiviteten.

Saksprotokoll i Hovudutval for næring - 15.10.2020

Avrøysting

Fylkesdirektør for innovasjon og næringsutvikling sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Vestland fylkeskommune vil delta med egen fylkesstand under Aqua-Nor 2021.
2. Fylkesrådmannen får mynde til å arbeide vidare med prosjektet. Det vert etablert ei prosjektgruppe som planlegg og gjennomfører aktiviteten.

PS 59/20 Disponering av rekneskapoverskot til eksterne tiltak

Forslag til vedtak

1. Hovudutval for næring ynskjer å dempe konsekvensane av korona-pandemien med eit sett tiltak med ei samla kostnadsramme på 16,9 mill. kr frå disposisjonsfond (korona-situasjon; ekstern støtte). Tiltaka vil bli innanfor denne ramma:
 - a. Auka midlar til koronarelaterte utviklingsprosjekt gjennom Handlingsprogram for Vestland 2020
 - b. Utsette område
 - c. Utsette bransjar
 - d. Eigen-initierte tiltak
2. Hovudutval for næring gjev administrasjonen fullmakt til forvalting av løyvinga, inklusive fordelinga mellom tiltaka og presisering av tildelingskriteria.

Saksprotokoll i Hovudutval for næring - 15.10.2020

Mark Taylor (MDG) sette fram slikt forslag:

"Alternativ:

Pkt2.

Hovudutval for næring gjev administrasjonen fullmakt til utlysing av løyvinga no, men vil ta stilling til fordelinga mellom tiltaka og presisering av tildelingskriteria ved ei endeleg handsaming på utvalsmøtet 25. nov."

Mark Taylor trekte forslaget sitt.

Avrøysting

Fylkesdirektør for innovasjon og næringsutvikling sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

- 1 Hovudutval for næring ynskjer å dempe konsekvensane av korona-pandemien med eit sett tiltak med ei samla kostnadsramme på 16,9 mill. kr frå disposisjonsfond (korona-situasjon; ekstern støtte). Tiltaka vil bli innanfor denne ramma:
 - a) Auka midlar til koronarelaterte utviklingsprosjekt gjennom Handlingsprogram for Vestland 2020
 - b) Utsette område
 - c) Utsette bransjar
 - d) Eigen-initierte tiltak
2. Hovudutval for næring gjev administrasjonen fullmakt til forvalting av løyvinga, inklusive fordelinga mellom tiltaka og presisering av tildelingskriteria.